СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК L. Ч. 225. Джерзі Сиτі, Н. Дж., четвер, 29-го жовтня 1942. No. 225. Jersey City, N. J., Thursday, October 29, 1942. VOL. L.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

РОЗПОРЯДОК У СПРАВІ ЗАРОБІТНИХ ПЛАТ

ВАШИНҐТОН. — Економічний адміністратор Джеймс Бирнс видав розпорядок, на основі котрого будуть реґульовані заробітні ціни, поверх $5,000 річно. Ті заробітні платні, з маленькими винятками, будуть на час війни заморожені. А також не вільно буде заробляти річно більше, як $25,000. Хто заробляє більше — а таких в Америці багато — тим надвишка буде відобрана в формі податків. Президент Рузвелт повідомив департамент фінансів, щоб йому також відчислювано з його платні по $50,000 і виплачувано лише $25,000. Всі заробітні платні понижче $5,000 залишаються покищо по старому. Від суми, підлягагаючої податкам, можна буде відчислити всі довжні зобовязання, коли їх не можна зустріти з якогось іншого джерела, лише з заробітної платні, а також вкладки на асикураційні грамоти і вкінці всі датки на добродійні цілі. Довжні зобовязання і асикураційні грамоти можна буде відтягати лише тоді, коли вони були в силі 3. жовтня 1942.

„ЗАМОРЕЖЕННЯ" ФАРМЕРСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

ВАШИНҐТОН. — Комісія людської сили проголосила плян, на основі котрого будуть заморожені фармерські робітники, себто, тим робітникам не можна буде покидати тих праць, в котрих вони тепер заняті і переходити до іншої праці. До числа фармерських робітників зачислено не лише тих, що роблять на землі, але також тих, що заняті при молочних виробах, як теж при годівлі домашних звірят, та птиці. Директор згаданої комісії, ПолМекнот, заявив, що наступило повне порозуміння між демартаментом армії і фльоти, щоб не втягати до війська тих фармерських робітників, котрі мають в своїм фаху належний досвід і є конечні для фармерського промислу.

ЗАКЛИК ЩАДИТИ ОПАЛ.

ВАШИНҐТОН. — Рада воєнної продукції видала заклик до населення, щоб воно з надходячою зимою не марнотратило опалу, а вдержувало свої доми приблизно в тій пересічній температурі, в котрій назначили дотичні власти, себто в 65° теплоти. Зокрема рада воєнної продукції закликала, щоб люди не пробували додавати собі тепла при помочи додаткових ґазових, чи інших печей, бо в інших опалових матеріялах таких можна викликати гострий брак.

ПРОЦЕС „АСОШІЕЙТЕД ПРЕС".

НЮ ЙОРК. — Велика ґазетярська орґанізація „Асошіейтед Прес" виготовила відповідь американським судовим властям, котрі закинули їй монополь. В тій відповіди „Асошіейтед Прес" говорить, що хоч до неї належить велике число ґазет і хоч членство цеї орґанізації є обмежене, себто до неї не може приступити котра небудь інша ґазета, навіть за оплатою рівних коштів — проте вона не є „монополістична", а побудована на тих засадах, що підносять новинкарську службу для цілої нації і дають змогу існувати іншим того роду інституціям. З черги „Асошіейтед Прес" закинула урядови, що він своїм процесом прямує до того, щоб обмежити в Америці свободу слова.

НАРАДИ НАД ДРУКАРСЬКИМ МАТЕРІЯЛОМ.

ВАШИНҐТОН. — Представники ґазетярського промислу мали наради з представниками ради воєнної продукції і в тих нарадах порушували справу матеріялів, потрібних для друкарського промислу, як папір, олово, цина, чорнило і т. п. Представники ради говорили, що назрівають рішучі браки тих продуктів і треба буде їх пайкувати. Те пайкування наперед діткне ріжні журнали і видавництва. Рада рішатиме, котрі журнали можна припинити, а котрі задержати. Відносно ґазет, то їх треба конче задержати, говорили представники уряду, але самі ґазетярі мусять впроваджувати в себе певні щадження на згаданих матеріялах.

ЦІЛИ НІМЕЦЬКИХ САБОТАЖНИКІВ.

ШІКАҐО. —На процесі проти родини страченого недавно німецького саботажника Гавпта, котрі помаґали Гавптови в його саботажних замірах, зізнавав один з врятованих перед смертю саботажників, Пітер Бурґер. Він говорив, що завданням вісьмох німецьких саботажників, котрі висіли з німецької субмарини разом з вибуховими матеріялами на американську землю, було в першу чергу знищити американський алюмінієвий промисл, в Алькоа, Тен., Лос Енджелес, Клівленд і інших містах, та в той спосіб спаралізувати решту воєнного промислу Америки.

ҐРУ ЗНОВ ПЕРЕСТЕРІҐАЄ ПЕРЕД ЯПОНЦЯМИ.

НЮ ЙОРК. — Бувший американський амбасадор до Японії, Джозеф Ґру в прилюдній промові знов перестеріг американців, що японці це дуже небезпечні вороги і їх треба буде роздавити в їх власнім краю. щоб змусити їх до піддачі. Також тяжко буде їх виморити голодом, бо вони до всего підготовились.

Американська Армія Відкинула Наступ на Ґвадалканал

ВАШИНҐТОН. — Американські війська відкинули загальний наступ японських військ на позиції Ґвадалканалу. В перших хвилинах наступу японці пробились крізь перші лінії американців, але ті з тяжкими втратами для японців викинули їх з тих ліній і відбили на давне місце. Японці готуються до нових наступів. Водночас відбувається підїздова боротьба на морі, в котрій американські сили тяжко ушкодили один японський літаконосець, один кружляк, а ще один літаконосець був лекше ушкоджений, як теж бомба влучила в один тяжкий панцирник. Крім того затоплено два японські нищителі. — Секретар фльоти на пресовій конференції заявив, що на Соломонських островах далі продовжається тяжка боротьба і вислід її покищо невідомий. Це ще не значить, підкресляв Накс, що треба сподіватися програ. Президент Рузвелт, на подібній пресовій конференції, відмовився теж сказати, що думає про вислід цеї боротьби.

ХОЧ РОБИМО ПОМИЛКИ—ВЕДЕМО ВІЙНУ ДОБРЕ, КАЖЕ НАКС

ВАШИНҐТОН. — Секретар фльоти, Накс, з нагоди Дня Фльоти виголосив промову, в котрій говорив, що критики уряду, котрі кажуть, що ми робимо багато помилок в веденні війни, мають повну рацію. Це все правда. А проте, ми ведемо ту війну краще, ніж колинебудь передтим. На полі промислу ми осягнули величезні успіхи і осягнули повітряну перемогу над ворогами. Ми творимо знамениту армію, ми спинили наступ ворогів, ми завдаємо ворогам тяжкі удари, а попри те все наша сила не маліє, тільки росте з кожним днем.

АТЛЯНТІЙСЬКИЙ ЧАРТЕР ДЛЯ ЦІЛОГО СВІТУ

ВАШИНҐТОН. — На пресовій конференції журналісти ставили президентови запит, що він думає про критичні завваги Вилкого, відносно Атлянтійського Чартеру й інших справ. Президент Рузвелт відповів, що Атлянтійський Чартер називається Атлянтійським тому, бо на Атлянтику його уложено. Але ідеї, втілені в тім Чартері відносяться до цілого світу, до всіх народів, малих і великих, котрі дістануть по переможнім закінченні війни, застережені там свободи. Це відома справа, говорив президент і вона була вже попередньо підкреслена. Відносно інших справ, президент загальниково заявив, що в промові Вилкого не було ніяких розходжень.

Американські Бомбовики Вдаряють Незвичайно Цільно, Стверджує Сер Синклер

ЛОНДОН. — Юнайтед Прес подає, що британський міністер повітряних сил, сер Арчиболд Сенклер, висказався з великою похвалою про американські бомбовики. Казав, що треба подивляти їхню прецизність, коли іде про ціль. І якщо буде їх більше в Англії, то вони доповможуть висилати до Німеччини щораз частіші повітряні виправи „з чотирома нулями", себто виправи з тисячю літаків.

БОМБАРДУВАЛИ ПОБЕРЕЖЖЯ ВІД ДАНІЇ ДО БЕЛЬҐІЇ

ЛОНДОН. — Москітові бомбовики бомбардували німецькі пристані, як і ті, що є під німецькою контролею, завдаючи особливої шкоди німецькій пристані Фленсбурґ, що є положена недалеко данської границі.

АМЕРИКАНЦІ Є ВЖЕ У ВСІХ НАЛЕТАХ НА НІМЕЧЧИНУ

ЛОНДОН. — Ось таке стверджується в Англії урядово. Кажеться, що американці помагають відплатитись Німеччині „з складаним процентом" за давні німецькі налети на Англію.

АЛІЯНТИ ВДЕРЖУЮТЬ ЗДОБУТІ СТАНОВИЩА

КАЇРО (Єгипет). — Частини ґен. Ромеля пробували протинаступами вигнати аліянтські війська з позицій, що їх здобуто в перших днях офензиви. Це їм не вдалось. З британського боку завважується, що війна в Єгипті затягнеться. Боротьба буде така, що нагадуватиме минулу світову війну, де стояли проти себе великі армії й де треба було геройських зусиль, щоб трохи посунутись вперед.

В СТАЛІНҐРАДІ НІМЦІ ВТРАТИЛИ НА ПОЛУДНІ

МОСКВА. — Совети повели протинаступи в полудневій частині Сталінґраду і виперли німців цілковито з цеї частини міста аж ген поза місто, в степ.

МОРЯКИ И ЦЕ ВМІЮТЬ. Британські моряки, діставши відпустку з Норфовка, в стейті Верджінії, почули, що сусідні фармері потребують робітників для збирання своїх рільничих плодів, отже вони зголосилися добровільно на роботу. На світлині: добровольці помагають фармерові робити сіно. Британська фльота не дозволила би їм взяти за роботу заплату, але фармері їх зате добре гостили.

УКРАЇНА НЕ ПОМОЖЕ НІМЕЧЧИНІ БІЛЬШЕ НІЖ У МИНУЛІЙ ВІЙНІ, КАЖЕ БЕНЕШ

ЛОНДОН. — Святкуючи „День Незалежности", Едвард Бенеш, президент чехословацького уряду на вигнанню, заявив у своїй промові до свого народу, переданій через радіо, що лихо, що „зродилось в Берліні й Мінхені", буде цілковито знищене, та що Німеччина знаходиться тепер щодо поживи у такому самому розпучливому положенню, як була в 1917 році. І, казав Бенеш, як тоді Україна не виратувала Німеччини, так і не виратує її у цій війні. Бенеш ще казав, що Німеччина втратила до серпня чотири міліони вояків.

В АНҐЛІЇ НАЗАГАЛ ВДОВОЛЕНІ ПРОМОВОЮ ВИЛКОГО.

ЛОНДОН. — Вправді згадка Вилкого про „імперіялізми" і підтягання під це Велику Британію, головно через Індію, стрінулось в анґлійській пресі з деякими заввагами, але назагал усі хвалять його за конструктивні думки в справі світового замирення. Головно підкресляють як дуже важне те, що по війні мусить бути тісна співпраця між Британією і Злученими Державами. Мусять бути, пише лондонський „Таймс", спільні цілі, спільні думки і спільна акція. „Менчестер Ґардієн" дораджує добре застановитись над добре передуманими словами Вилкого, особливо щодо відношення до Індії, яке треба обовязково направити, бо воно не було і не є добре.

ДАНСЬКИЙ КОРОЛЬ НАЗНАЧУЄ РЕҐЕНТА.

СТОКҐОЛЬМ (Швеція). — Христіян X., король Данії, що недавно спав з коня ,захорів на запалення легені і стан його здоровля [illegible] на старий вік. Король підписав декрет, яким назначує реґентом свого сина Фредерика, що одружений з шведською принцесною і свого часу подорожував по Америці.

СТРАШНИЙ ГОЛОД В ГРЕЦІЇ.

ЛОНДОН. — Грецький уряд на вигнанню обходить другу річницю італійської інвазії Греції з великим сумом і тривогою, бо з краю надходять страшні вісти. Девять дітей на десять позбавлені поживи. Якщо навіть останутъ живими, то залишаться на ціле життя інвалідами. Наслідком того в краю неспокої та постійні страйкові заворушення, за які окупантська влада карає розстрілами і досмертними тюрмами

НЕ ЗГОЛОШУЮТЬСЯ ДО РОБІТ У НІМЕЧЧИНІ

ВІШІ (Франція). — Не зважаючи на прохання уряду і німецьі погрози, французи не затягаються в ряди фахових робітників, що мають бути вислані до Німеччини на домагання Гітлера. Окупантська влада грозить уже санкціями.

ЯПОНІЯ РОЗГОЛОШУЄ СВОЇ „ПЕРЕМОГИ" І ГРУБО ПЕРЕСАДЖУЄ.

ТОКІЙО (Японія). — Японське радіо передало перебіг боротьби на Соломонських островах, зазначуючи, що японці знищили шість американських воєнних кораблів: чотири літаконосці, один панцирник і ще якийсь воєнний корабель, якого точно не означено. Крім того передавало радіо, що ушкоджено ще один панцирник, три кружляки і один контрторпедовець. З американського боку вже згадувано, що ось такі японські твердження належать до „фантазій". Ними є і те, що японці кажуть про свої втрати, коли подають, що їм тільки легко ушкоджено два літаконосці й один кружляк. Крім цього японці подають, що ще знищили „200 ворожих літаків". Ще більше пересадило радіо, коли розголошувало давні японські перемоги. Усе те, як видно, є пропаґандою для „домашнього вжитку".

СПАС СТАЛІНҐРАД.

МОСКВА. — В советськім військовім органі згадується перший раз за того, хто властиво „спас" Сталінґрад, себто прийшов йому з військовою допомогою у саму найкритичнішу хвилину. Є ним ґен. Алексій Родимцев, що перейшов Волгу серед німецького обстрілу при кінці вересня, коли то німці намагались продертись до Волги.

БУДУТЬ ПАТРОЛЮВАТИ НАД СОВЄТСЬКИМИ ВОДАМИ.

ЛОНДОН. — Північні води Росії будуть патрольовані британськими прибережними силами. Терен їх нових операцій обійматиме 500,000 квадратових миль. По правді, вони і так уже там сторожили від літа. Замітне те, що стороження відбувались на американських бомбовиках, що їх Америка доставила Британії. Командантами тої сторожі є капітани тих кораблів, що колись курсували між Англією й Америкою, як „Квін Мері", „Беренґарія" і т. п.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ТЕ, ЩО ЗАВАЖИТЬ!

Світ не може остати тим, чим був до цеї війни, якщо має настати краще життя для людей і кращий порядок у світі. Менш-більш погоджуються з тим ті, що не бажають бачити хаос і нові насильства для затверджування давних соціяльних і національних кривд, а змагають до світа ліпшого й спокійнішого. Взори „нового життя" уже дали нам тоталітарні режими і диктатури. Вони ще далі одним доражують іти за їхнім прикладом, а других силою заставляють приймати їхній лад. По противному боці, себто демократичному, теж відчувається потреба радикальних змін. Дещо з тих змін уже переводиться. Але, як бачимо, природним, спокійним і законним способом. Значить, без „чисток", без Гестапа й без концентраційних таборів, висилок і т. п. Виглядає, що й дальші реформи підуть ось таким шляхом. Тільки ітимуть мабуть прискореним і радикальнішим темпом, особливо, як тільки закінчиться війна і буде можливість звернути всі творчі сили на реформи. Що до цього ще дійде, переконати може кожного те, що робиться в „консервативній" Англії з боку самого уряду. А так треба розуміти те, що буде незабаром предложене британському парляментови в справі ріжних соціяльних реформ, а що вже зістало виготовлене на поручення парляменту комісією, на чолі якої стоїть сер Вилієм Генрі Беверідж.

Тому кілька літ мало хто повірив би в серіозність того, що в якомусь парляменті серіозно розбиратимуть такі соціяльні проекти, які дійсно загарантують кожній людині охорону перед безробіттям, мінімальну заробітню платню, лікарську і шпитальну оплату в разі хороби, чи обезпечення на старі літа і т. п. Особливо, колиб застановлявся, чи від цього людям стане дійсно краще жити. Очевидно, що припускав би, що тут і там знайдуться люди, що про такі речі будуть говорити і предкладати проекти, та що навіть щось з того може здійснитись, але щоб сталось щось таке, щоб наше життя під тим оглядом дійсно змінило, на те надії було небагато. А як ще брати під увагу те „щасливе" життя, що повстало через подібні проєти в тоталітарних державах, то прямо страх збирав, щоб часом і демократії не стали жертвою ось таких диктаторських експериментів. Та так є, що світові демократії таки ідуть до дійсного перевороту в нашім життю по війні. Те, що діється в Англії вказує, що демократії переводять соціяльну революцію в повнім слова того значінню. І те саме бачимо і в нашому краю. Тільки, що демократії поступають звільна, але зате без варварств і насильств і проливу крови.

Наразі ми щойно підготовляємось до великих соціяльних перемін. Але головне в тому тепер те, що всі ми набираємо віри, що це вже не є пусті балачки чи експерименти демагогів і невідповідальних фанатиків, а тільки практичне і дійсне здійснювання тих ідей, за які ведемо війну з агресорами.

Вилкі Рапортує... і Демонструє Демократію

У понеділок вечором виголошена була з Ню Йорку за посередництвом радія промова, яку чули в цілій Америці, а яка певно відобється широким відгомоном по всьому світу. Говорив Вендел Вилкі, провідник Републиканської Партії, а свою промову назвав звітом американському народові зо своєї подорожі по світі, бо говорив він про свої враження, що він виніс підчас своєї 31,000 миль довгої подорожі по Европі, Африці й Азії.

Подорож цю відбув він як особистий представник президента Злучених Держав, від котрого він дістав припоручення виконати певні докладно означені завдання. Завдяки цій подорожі він міг за короткий час стрінути найвизначніших людей по всіх краях, до котрих заїзджав, і мати до розпорядимости надзвичайні приспособлення пізнати те, що хотів пізнати.

Навіть надзвичайні радіові приспособлення, які віддано йому до розпорядимости при виголошуванню його промови, вказують на ті догоди, які Вилкі мав завдяки своїм звязкам з начальником американського уряду: досі, кажуть, ще ні один приватний громадянин Америки не мав такої широкої сітки радіових стацій на свої послуги, яку мав Вендел Вилкі.

Можна догадуватися, що американське громадянство ждало від Вилкі розкриття важних справ. Воно сподівалося, що він скаже йому цікаві й невідомі або мало відомі факти. Що він зверне йому увагу на преважні річи, досі замало підчеркувані.

На стільки можна судити зо [illegible] голосів часописних і радіових коментаторів, Вилкі не завів громадянських сподівань. Він сказав у своїй промові незвичайно багато; і то багато нового. Він діткнувся багатьох важних воєнних питань, військових і політичних. Він порушив найпекучішу з цих справ, справу другого фронту. Він діткнувся не лише справи війни, але й справи мира: він говорив не лише що на його думку треба робити, аби виграти війну, але й що треба робити, аби виграти мир. Він мусів отже діткнутися мирної програми воюючих держав і сказати, чого ждуть народи світу від Обєднаних Держав. Він мусів отже діткнутися при тому багатьох болючих справ, яких різні уряди стараються не рушати, як наприклад питання імперій і кольоній.

Через це все промова Вендела Вилкі заслугує на те, аби її розглядати з багатьох боків, якщо цікаві лекції, які найшлися в цій вияві інтелігентної людини зо замітної подорожі, не мають для нас пропасти. Бесідникові було просто лекше виголосити її одним махом, ніж коментаторові зараз обговорити всі її точки й всі її консеквенції.

Хто знає, чи найголовнішою лекцією цеї промови, як це зрештою часто буває, є не те, що саме в ній сказано, але те, як сказано. Говорив наприклад Вилкі в своїй промові як про один з найважніших фактів, заобсервованих ним підчас подорожі, що народи світу, навіть народи Далекого Сходу, пробудилися до нового життя. Нині вже ні один народ не хоче дрімати, стояти на місці, оставатися на тому ступні, на якому він був досі. Кожний хоче жити й ділати, кожний хоче йти вперед.

Як можна догадатися, в великій мірі приписати треба це пробудження впливові Америки. Це американська демократія з американською інтелігенцією, американською підприємчивістю, з американською людяністю, захопили уяву світа й штовхнули найбільше відсталі народи до нового життя.

І коли ми захотіли би прослідити, як це діється, як це поширюється американський вплив, американські погляди, то певно не треба виходити поза цю якраз провову. Промова Вендела Вилкі сама собою являється найкращою предметовою лекцією на тему американської політичної філософії: Цю промову виголошує особистий представник президента найвищого урядника краю, але він у цій самій промові критикує цей уряд, на чолі котрого стоїть цей президент. І робить це не хитро, так сказатиб, не вломлюється в хату задніми дверми; він виразно каже, що він критикує уряд і що він думає його критикувати. І не робить він цього в бунтарський спосіб, себто не робить цього проти волі уряду, бо він виразно заявляє, що він мав порозуміння з президентом, що він мав виконати дані йому президентом припоручення, а поза тим має лишитися „вільним чинником", який може висказувати свої погляди, без огляду на те, які погляди на ту саму справу має й переводить у життя уряд.

Можемо тепер представити собі, яке враження може викликати виголошена серед таких умовин промова на людей, які здавна звикли до абсолютної підлеглости супроти деспотичного уряду. Вони можуть й чували, що десь існують інші політичні порядки, але в це вони сумнівалися. Одним зо засобів, якими деспоти обороняються перед домаганням демократизації державного устрою, була власне пропаганда, що правдиві демократії нема, що це все один великий обман. І на цю пропаганду тепер приходить факт, який вже й прихильники деспотизму в Азії не вспіють закрити: факт, що провідник великої американської партії промовляє критично про політику уряду, а уряд його в тій критиці не здержує навіть тоді, коли він для цього вживає таких спеціяльних приспособлень, що через них може промовляти відразу до всього просто американського народу, якщо не до цілого світу.

Може найдуться ще між недовірками демократії люди, які скажуть собі: „Це ніщо, що Вилкому вдалося говорити. Але пождім, що йому за це буде!" Очевидно, ми знаємо, що за це йому нічого не буде. За критику уряду йому й один волос з голови не впаде. В найгіршому разі якийсь урядник вискаже проти його думок свої відмінні думки. Карати його ніяк певно не будуть. В демократії кожний каже свою думку, оставляючи слухачам свобідну волю вибирати між думками такі, які їм подобаються.

Що з Вилкім може найскорше після цеї промови статися, то хіба те, що тепер більше американських місячників буде побиватися за його статті, ніж це було досі, та що за написане будуть йому платити більше.

У світлі таких фактів будуть могти політично відсталі народи пізнати краще, як працює американська демократія, ніж це могла їм представити пропа_анда, прихильна демократії, чи їй ворожа.

Це не значить, що Вендел Вилкі це мав на оці, коли він збирався виголошувати свою промову. Це є лише мимохідні наслідки його промови. Головною її ціллю було звичайне бажання громадянина демократичної країни додати до скарбниці народного знання свій досвід та в цей спосіб причинитися до розвязки важних проблем суспільности, про які власне громадянин демократичної країни почуває, що вони є рівночасно його проблемами.

Небезпека Шкідливої Нам Пропаганди

Ворожа українцям пропаганда працює в Америці повною парою. Всяка мерзота, що це недавно верещала против втручання Америки в „европейську" війну й називала президента гробокопателем американської молоді, нині заповнює сторінки своїх газет наклепами, а навіть друкує цілі книжки, в яких без сорому і без чести представляє все, що стремить до зреалізування чотирьох свобід на українських територіях, як „фашистівське", „націстичне", „підривне".

Дехто ту ворожу мерзотну кампанію бере собі легко і радить збувати її мовчанкою, мовляв, американські компетентні власти знають добре, хто ті мерзотники, чому таке на українців пишуть, і найкращим доказом, що вони не беруть тих наклепів поважно, є те, що вони не чіпають тих українсько-американських організацій, на які згадані мерзотники кидають такі тяжкі обвинувачення.

Правда, „Пан Біг не дитина", як каже наша пословиця. Себто американські компетентні власти не такі наївні, щоб повірити тій плюгавій мерзоті, що звязує український визвольний рух з націзмом, саботажами, а навіть зо схоплюванням людей і звичайнісінькими злочинними мордами. Алєжбо, так виглядає, що ті мерзотники теж не наївні і вони не рахують дуже на те, що своїм писанням викличуть репресії, чи навіть арешти серед американських українців. Вони числяться з фактом, що „Пан Біг не дитина", та, що дотичні американські власти дуже добре розуміються на їх мерзотній брехні. Колиж всетаки вони ту брехню розпускають, то видно вони мають інші цілі на увазі, котрі в інший спосіб можуть зашкодити визвольній акції українців і мають не допустити до сповнення чотирьох свобід на українських землях з хвилею переможного закінчення війни для Обєднаних Держав.

В Америці, в періоді поміж двома світовими війнами, українські визвольні змагання здобули собі широку прихильність. Американський широкий загал почав чимраз глибше розуміти українське питання, чимраз докладніше почав бачити гнет, якого зазнавали українці від своїх ріжних окупантів, та чимраз частіше почав висказувати на адресу українців свої симпатії. Українці боролись з деспотизмами вже давно, ще коли нікому ні не снилось, в який спосіб будуть поділені воюючі табори. Українці поборювали комунізм, ще в тих часах, коли він не воював з націзмом, лише воював з демократіями, з „капіталізмом" і з релігією. Той комунізм загрожував поважно і американським іституціям, котрі в черги теж зводили з ним завзяту боротьбу. Завдяки тій боротьбі той комунізм не вспів розточити американського суспільного життя так, як розточив він його в інших краях. Американські українці боролись тоді з комунізмом в одних лавах з корінними американцями і це викликувало серед корінно американських інституцій і поодиноких осіб пошану до американських українців та до визвольних змагань українського народу в цілому. Боровся український нарід також з польським насильством, румунським і кожним іншим, деб воно не проявлялось. А що те насильство було, стверджували не лише ми сами, але стверджували це найвразніше американські журналісти, що бували в Польщі та доносили про той гнет звідтам до своїх газет.

Все це американський загал знав і висказував симпатії для визвольних змагань України. Вороги свободи українського народу це дуже ненавиділи. Але не було в них можности цьому зарадити. Тепер, внаслідок корисної коньюнктури, вони хочуть знищити ту симпатію, в нівець обернути всі ті заходи українців за кордоном, які ті вспіли за довгий час мозольної праці осягнути. Тепер вороги волі України пробують представити український визвольний рух і всіх тих осіб, і ті організації, що сприяють тому рухови, як „націстичні", „фашистівські", „зрадницькі". Своєю напруженою роботою вони хочуть витиснути в опінії американського загалу такі переконання, що в тім воєнним конфлікті, в котрім ллється стільки американської крови, в котрім стільки жертв мусить поносити всі американські громадяни, та з котрого визирає смертельна небезпека для американського народу — українці, і люди українського походження, сприяючі визволенні України, є зрадниками, ворогами Америки. А виклинкавши таке переконання в душі американського загалу, думають собі вороги України, можна вже буде легко опісля, як наступить перемога Америки і світове замирення, використовувати ту неприхильну публичну опінію для того, щоб знов залишити великий український нарід в неволі. „Українці в тім смертельнім конфлікті були по боці ворога Америки, то й вони не повинні сподіватись від Америки ніякої ласки" — підшіптуватимуть тоді знов ті мерзотні люди, що нині своєю гидкою брехнею спотворюють український визвольний рух.

Маючи на увазі вище подані факти ми в Америці не сміємо легковажити тої злочинної роботи агентів інтернаціоналу, чи агентів інших ворогів визволення України, котрі гострять собі впетити на посідання українських земель, й пробують заздалегідь всяким лайдацьким способом скомпромітувати кожну самостійницьку українську групу, що моглаб станути в обороні тих земель. Ми мусимо повести протикампанію проти їх цькування.

Тою протикампанією в першу чергу мусить бути наша дальша напружена праця в користь Америки і в користь її перемоги в тій війні. На кожній ділянці, — в збройних силах, в фабриках, на фармах, в купуванні бондів, в жертводайності, в піддержці уряду — ми, українські американці, мусимо бути все, коли не перші, то серед перших. Інтензивно напруженою працею для Америки демонструймо нашу льояльність супроти Америки. Це перше.

Друге: постараймося, щоб про ту нашу корисну і жертвенну працю довідався цілий американський загал. Бо коли цей американський загал не довідається про це від нас, то [illegible] про нашу добру опінію, підуть надармо. Широкий загал далі дивитисьме на нас крізь окуляри всіляких мерзотників, чи мерзотних книжок й уважатиме нас за „ворогів Америки". Для тої другої цілі ми мусимо всі працювати, без огляду на політичні чи релігійні ріжниці. Мусимо виполоти споміж себе тих Каїнів, що свою власну суспільність зогиджують перед корінно американською публикою. Як показало тверде життя, взаїмним обсмаровуванням далеко ніхто не зайде. Тих осіб зпоміж нас, котрі кілька літ тому залюбки називали не любі їм українські інституції „фашистівськими", чи „націстичними", опісля вороги українських визвольних змагань сами зараховували також до „націстів" і „фашистів". Цим ворогам байдуже, як хто відноситься до Америки, до демократії, до чотирьох свобід. Одиноке і рішальне, що їх цікавить, це — чи хто прямує до визволення українського народу, чи ні? Коли хтось бажає того визволення, це цілковито вистарчає для них, щоб його назвати „націстичним агентом".

Працею, розумною інформацією, а навіть судовими розправами, де це покажеться корисним, треба відбивати всі ті наклепи чужинецької, неамериканської мерзоти, якій залюбки помагає та частина американських кол, котра комуністичний режим уважає за ідеал суспільного устрою. Як вже нині подають американські газети, американські вояки, що проливають кров на ріжних світових фронтах, вдумуються в те, щоб по закінченні війни влаштувати в світі кращий лад, ніж той, що довів світ до цеї війни. Дбаймо, щоб той вояк не набирав про нас такого переконання, начеб ми підчас його кривавого змагу, не були його союзниками, але його ворогами.

НАДІЯ КИБАЛЬЧИЧ

Пропащі Сестри

(Повість).

17)

Обидві добре памятали, що попівні було двацять сім, але їм чогось дуже хотілось, щоб їй було більше.

— Дуже вона радіє, а чи ще вийде щось? — з сумнівом зауважила Дверенкова.

— Він у них що дня, або краще сказати, що ночі...

— Так то вона може таким способом хоче його впіймати: гулятимуть, а там вона до нього з батеньком та матінкою: „А ну, паничу, женись, а то позиватимем".

— Може й таке надумали. Та не велике щастя — почмейстершою бути...

— Та не велике, а все краще ніж вік дівувати. Дивіться! Он Дошенко йде!

По вулиці йшов високий та здоровий чоловік у сірій чумарці та у фетровому брилі, який свідчив, що це йде не простий селянин, а ніби то пан. Справді то був власник чималенького хутора, шляхетського роду і з освітою третьої кляси гімназії. Вся його кремезна постать і негарне обличчя з великими важкими щелепами, виявляла силу, упертість і лиху вдачу.

— А от оцей! — сказала Дверенкова — трицять пять років має, а й досі не женився.

— Навіщо йому й женитися, коли він і так завсіди якусь собі жінку має? Так ще краще для нього: обридла, так і послав її к чортам та взяв іншу. А із вінчаною так не зробиш — зауважила Ліза.

— Ой, булоб тій, котраб пішла за нього! Така в нього вдача, що не доведи й Господи! Він же пан, і достатки у нього не малі, а він живе мов простий мужик. Наймички у нього роблять як прокляті і він з ними так само — сказала Борщиха. — Ще темно, а він вже з ними на роботі. І сонце зайде, а вони ще й вечері не бачать. Колись отсе я зустріла його матір, Олену Васильовну; так вона змарніла, що й пізнати не можна. Я спитала її, що їй таке, а вона й каже: та таке, що я дома ніяк ніколи діла не переробило. Мій Сергій такий, що і сам не гуляє і іншим одпочити не дає. Ну, йому добре, він молодий та здоровий! А мені з старістю доводиться гірко!...

— За теж і хазяйство у них добре. А хотілаб я знати, як же Олена Васильовна годиться з його кралями! Вони завсіди бувають такі нахабні...

— Еге! Вониж у нього добре вимуштрувані. Платить він їм як і усім іншим наймичкам і роблять вони як і ті. А як тільки що, так зараз геть із двору. Ну, звичайно, він коли небудь їм і дарує... То хустку, то на спідницю, або що... Та он дивіться і Пріська іде — його теперішня краля. Значить у двох прихали. Ну й здорова! Аж земля під нею трусить-ся!

Поуз пройшла висока, мов парубок, огрядна жінка, з лиця не дуже гарна, але вбрана та пишна.

— Дивіться, як пишається! Уже пак є чим? Він завсіди здорових вибірає. Кажуть, вона дуже добра робітниця. Вона московка з Голківщини.

— А чи не пора нам іти?

— А пора! — Борщиха встала.

— Виж і мами не бачили! — з ввічливістю сказала Ліза.

— Не треба поспішатися. Нехай іншим разом на довше прийдем. Заходьте і ви до нас.

Панії попрощалися з Лізою і пішли, покинувши її в такому настрою, мов би вони вернули їй колишнє життя. Вона сиділа на рундуку поки аж стемніло. Чула несмак до всього, нудьгу і дратування.

Вже зовсім повечоріло, коли рипнула фіртка і Ліза побачила Омельченка, що прямував до рундука. У неї несподівано тьохнуло серце, зовсім, зовсім як тоді, коли вона, бувало, бачила кого з своїх пассій і взагалі кого не жонатого, мов парубоча постать завсіди викликала у її думках однакове питання: „А може це моя доля йде"? В туж мить вона згадала розмови паній про нього та Олю і у неї стиснулося серце. Боже, як вона звикла до таких почувань у серці! Воно вже так звикло до них, що тепер по звичці неречуло всі і вернуло її до минулого життя.

Коли Омельченко привітався, вона разом з ним увійшла у світлицю. Потім побігла в свою кімнату, хапаючись перебралась у кращу сукню, причепурилася і вийшла знову.

Оля не знала, що прийшов Омельченко і сиділа у їдальні біля лямпи, читаючи одну з його книжок. Вона глянула на сестру і зразу по знайомих рухах та по виразу її обличчя вгадала, що прийшла „панія".

— Учитель прийшов? — несподівано для самої себе спитала Оля.

— Учитель? Чого учитель? Чогоб він прийшов! — роздратовано увірвала Ліза і вийшла.

(Дальше буде).

СПРАВА ЗАКОНУ ПРО ВИБОРЧИЙ ПОДАТОК

Ухвалення палатою репрезентантів закона Ґейєра проти виборчого податку відкрило багатьом американцям, що 10,000,000 їхніх співгромадян — білих і чорних — у вісьмох південних стейтах не мали права голосу.

Закон Ґейєра відомий теж під іменем закона Ґейєра-Пепера про скасовання виборчого податку при федеральних виборах, тому, що такий самий закон, внесений сенатором Клодом Пепером з Флориди чекає в сенаті на вирішення. Конґресмен Лі Ґейєр, демократ з Каліфорнії, що вніс проєкт закона в палаті репрезентантів більш ніж 20 місяців тому, вмер між тим на запалення леґенів.

Вісім стейтів мають закон про виборчий податок: Вони всі є на півдні. Це стейти: Вирджінія, Тенесі, Аркенсо, Тексас, Миссисипі, Алабама, Джорджія і Савт Каролайна. На око, ці закони про виборчий податок не виглядають надто обмежуючими, якщо не думати про Чотирнацятий і Пятнацятий Додатки до Конституції, що забороняють стейтам відмовляти громадянам право голосу, хіба за злочин.

Виборчий податок не є високий. В деяких з вісьмох стейтів він виносить одного доляра, в інших два доляри. Але треба мати на увазі господарські умови в південних стейтах, що є твердинею великих землевласників та зарібників, що працюють на пайку (шер-кропер). Між бідними мешканцями півдня не часто трапляються гроші. Багато з них не має 10 долярів готівкою на протязі цілого року. Пересічний дохід на особу в стейтах з виборчим податком виносить біля $307 річно. Але і це не дає вірного образу відносин тому, що ця сума включає дохід багатих і бідних. Є сотні тисяч таких, що не мають жадного доходу готівкою, лиш мають кредит. Для них один доляр готівкою значить стільки само, що тисяча долярів для заможного.

Але це ще не все. У чотирьох стейтах цей податок накопичується. Якщо громадянин не заплатить цього податку перед виборами в одному році, то на другий рік він зобовязаний заплатити і старий податок і новий. А тому, що закони про виборчий податок зобовязують в деяких стейтах 40 років і більше, то тисячі виборців мають за собою такий великий борг, що не мають виглядів його колинебудь сплатити. Через те вони позбавлені права голосу.

Є ще одна обставина щодо виборчого податку, яка турбує ліберальних конґресменів. Згідно з законом всі стейти в Злучених Державах мають представництво в палаті репрезентантів відповідно до кількости населення. Тому загальне населення стейтів Миссисипі, Алабама, Джорджія і Савт Каролайна, що виносить біля 9,300,000 осіб, дає цим чотирьом стейтам право на 32 репрезентантів. Одначе в останніх виборах в цих стейтах було віддано через виборчий податок всього 264,419 голосів.

Для порівнання візьмім стейт Род Айленд. Цей стейт не має виборчого податку. Але 687,000 населення дає йому право тільки на двох репрезентантів. Отож у виборах 1940 року ці два репрезентанти були вибрані 314,023 голосами.

Таким чином, не зважаючи на те, що є 10,000,000 громадян в країні без права голосу, багато конґресменів застановляються ще над оцим питанням: коли в одному стейті 314,023 виборців можуть вибрати тільки двох репрезентантів, а в чотирьох стейтах 264,419 виборців можуть вибрати аж 32, то яка це демократія?

Деякі конґресмени вказують ще на одно лихо в цій справі. Тому, що в вісьмох південних стейтах можуть голосувати лиш ті виборці, що мають гроші на виборчий податок, то є там тенденція вибирати раз пораз тих самих репрезентантів і то власне таких, що своїми поглядами відповідають вимогам тих, що голосують, значить вимогам багатшого населення на півдні. А що в багатьох впливових конґресових комісіях є такий звичай, щоб віддавати головування, а навіть вибирати членами старших конґресменів, то власне ці південні конґресмени мають більші вигляди дістатись на такі впливові позиції, головно в конґресі з демократичною більшістю. А це багатьом конґресменам не подобається.

Хоча закон проти виборчого податку вже ухвалений в палаті репрезентантів, то все ще є трудноші на шляху до його остаточної ухвали. Його противники в сенаті, особливо сенатори з стейтів, де є виборчий податок, будуть його напевно поборювати. Коли він не прийде під голосовання ще в цій сесії конґресу, тобто до січня 1943, він стає неважним. Якби так сталося, тоді ліберальні члени конґресу піддають один з двох шляхів. Або буде внесений додаток до Конституції, щоб уневажнити виборчий податок, як це пропонує сенатор Остен з Вермонту, або на найближчій сесії буде внесений новий законопроєкт, подібний до теперішнього.

Ще є одна пропозиція, яка досі не має багато прихильників, а саме: як не буде іншого виходу, то внести проєкт закона, який зменшив би кількість репрезентантів в конґресі від стейтів з виборчим податком до числа, що відповідалоб голосуючому населенню замісць загальному населенню.

Загальна Рада — ФЛІС.

Що Ліпше: Мід чи Цукор?

Відомо, що цукрів, як поживи є кілька, а саме: цукор буряковий, цукор молочний (в молоці), цукор виноградний і овочевий (в меді). Щодо поживности і легкостравности йдуть: цукор молочний, виноградний, овочевий і аж вкінці буряковий або тростиновий. — Крім цього найліпшим є цукор тоді, коли він є природний, а не штучно зроблений; інакше він не має живих ферментів (ензим) та вітамінів, натомістць при хемічнім виробі має безцінні або й шкідливі домішки.

Зі всіх перечислених цукрів знаємо, що лише мід має ці природні цукри з живими ферментами й вітамінами — це цукор овочевий і виноградний (в меді 73—75%). Ці цукри звуть „інвертованими".

Щоб докладніше представити, що з себе уявляє мід, подамо його хемічний склад. Отже мід, як подає д-р Keніг І. Бравн, має:

Води 18%, бурякового цукру 2%, овочевого і виноградного цукрів (інвертованих) 73.31%, декстрини 2.80%, квасу мурашкового 0.11%, білку 0.3%, фосфору, заліза і мінера. 0.22%.

Крім того ензини, олійки, вітаміни. Цукор буряковий має: (Пр. Фролов):

Води 0.5%, цукру бурякового 99.7%, не цукрів (попіл, нестравні річовини) 0.25%, і ні сліду ензимів, олійків, вітамінів.

Чомуж цукор не такий поживний як мід? А тому, що це є цукор складний, тяжкий до стравлення. Хорий шлунок не в силі перетравити цукру бурякового, він мусить його своїми соками і ферментами (ензимами, яких в цукрі немає) перетворити спочатку на цукри інвертовані (овочевий і виноградний) і аж тоді вони є придатні до споживи. Цеї праці хорий чи слабий делікатний шлунок зробити не може.

Про поживність меду читаємо в часописі „Біненфатер" у Відні; там о. Шахінґер пише про своє здоровля, що його завдячує бджолам, бо довгу хворобу шлунку вилічив медом.

Далі він же подає такий випадок: 50 літній рибак Лєман давно терпів на шлунок і врешті не міг нічого їсти, бо все погіршувало слабість. Лєман так ослаб, що вже не міг ходити. Носили його діти в гарну погоду на сонце. Знайомі щодня справлялися, чи Лєман ще живий. Одного дня біля хорого проходив якийсь селянин і розбалакався з ним. Селянин вислухав жалі рибака і сказав: „Нехай пан їдять мід, — рано я пришлю панові баньку меду". Лєман почав споживати мід щодня по трохи і відчув, що шлунок його мід приймає і почав приходити до сили. Через місяць став зовсім здоровий і став найбільшим приятелем селянина і кинув рибарство та почав пасічникувати". Далі той же священик оповідає, що один лісник-пасічник лікує хорих на груди медом, через що став відомим у всій околиці.

Подібних курацій медом можна нарахувати дуже багато і в нас, — лише про це ми не знаємо.

Про мід, як лічничий і поживний цукор, відзивається дуже багато лікарів і вчених. Подаємо це коротенько.

Д-р Кароль Сеґер каже: „Єдиним здоровим цукром для споживи є цукор натуральний, що находиться в меді, молоці і овочах".

Д-р Ергардт — каже: „Мід стає в крові або зараз зужитий або складається на запас в мускулах і печінці. Мід є джерелом сили для тіла. Для осіб хворих на блідницю, мід є незамінний і ділає на здоровля більше, як залізо".

Д-р Рашиц — „Мід очищує печінку, нирки і міхур. Не залишає по собі решток і розпускає інші нестравні рештки".

Д-р Павліна Еймих — „Відживлення дітей медом дало кращі висліди, як молоком. При відживі медом дітям прибувало 8 фунтів, а молоком лише 2 фунти. При відживлюванню медом збільшилось число червоних тілець в крові з 55% на 85%, тоді як від молока з 70% на 78%.

Д-р Песельський — „Мід побуджує ділання білих тілець в крові і дає їм силу поборювати всякі бактерії, що попадають до тіла".

Д-р Адамкевич — „Мід є головним джерелом сили і ритму серця".

Священик Кнайп — „Важним середником відживним і лічничим, але людьми мало ціненим, є чистий бджільний мід. Люди купують часто ріжні шкідливі ласощі, дорожчі як мід, а між тим чистий мід з пахучих квіток, зібраний бджолами є для кожного віку, для кожного стану здоровля чи хвороби незрівнаним середником поживним і лічничим. Мід переходить просто в кров, бо бджоли його вже перетравили".

Д-р Проф. Бунґе — „Мід має ту вищість перед всіми препаратами заліза для малокровних, що має залізо у формі, яка легко приймається шлунком і проникає у кров".

Проф. Шелухин — „В меді є розкладений цукор, фосфор, залізо, етереві олійки. Що найголовніше, що всі ті річовини є вже готові до засвоєння орґанізмом, через що йдуть просто без травлення до тканин, кісток, крови, мозку, нервів. Меди є ріжні, після хемічної аналізи, лікар доражував мої меди хорим, а саме: будяковий — хорим на нирки, липовий — хорим на груди, гречаний — хорим на шлунок, нерви, малокровним і т. д. Цукор — же є штучний, хемічний продукт, тяжкий до стравлення. Шлунок мусить спочатку своїм квасом і теплом цей цукор розкласти на виноградний і овочевий і тоді лише спожити. Але від цього залишається багато не стравних і шкідливих річовин, крім того в цукрі немає фосфору, заліза, ферментів, так потрібних для орґанізму людини".

Подібних свідчень про мід є дуже багато.

Закінчуючи цю інформацію, звертаємо увагу нашого громадянства, що мід, наш прадідівський продукт, можна уживати не лише в сирому вигляді, а давати його до тіста, пекти медівники, медовий хліб, тісточка, медові цукорки, ґаґоші з медом, маківники, наливки з овочів і меду, соки з медом, консерви, медове масло, цикати, мід питний, медове вино, пиво, квас, оцет і багато інших. — („Канадійський Фармер").

АВАНСУВАВ.

Віцеадміралові Вилйємові Ф. Голсі дано приказ керувати всею американською фльотою на південному Пацифіку. Він має 60 літ. Він керував минулої зими успішним рейдом на острови Маршала.

ДАКАР СКРІПЛЕНИЙ, КАЖЕ ДАРЛЯН.

ВІШІ. — Адмірал Франсоа, Дарлян каже, що французька пристань у Західній Африці, Дакар, дістала і далі дістає скріплення, та що „Дакар готовий", якщоб хто хотів його атакувати.

БІЛЬШЕ ЛЕТУНОК.—Джакеліну Кокрейн, відому летунку, витає на Форті Ворт, у Тексасі, ґенерал Бартон К. Явнт. Вона буде там наглядати за вишколом летунок, які будуть керувати американськими перевозовими літаками.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ШІСТЬ-МІЛІОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ

Шікаґо, Ілл.

Відділи Українського Народного Союзу
влаштовують

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, 1. ЛИСТОПАДУ

В ГОДИНІ 3:30 ПОПОЛУДНІ, У ВЛАСНІМ ДОМІ, 843 N. WESTERN AVE.

В концертовій програмі беруть участь: **Жіночий Хор** під управою **п. Бенецького.** Бувший **четар Січових Стрільців п. Михайло Баран виголосить святочний реферат. Панна Ірха, учителька музики, буде мати скрипкове сольо.**

По Концерті — ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА.

ВСТУП з податком - - - - - - 50 Центів

УВАГА! — ШЕРОН-НЮ КЕСЛ, ПА.!

УКРАЇНСЬКІ ПРАВ. ГРОМАДИ В НЮ КЕСЛ І ШЕРОН
уладжують

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

НЮ КЕСЛ — В НЕДІЛЮ, 1. ЛИСТОПАДУ 1942.
ШЕРОН — В НЕДІЛЮ, 15. ЛИСТОПАДУ 1942

В годині 6. вечером в тих днях відправиться панахиди, а опісля Концерт в парохіяльних салях в годині 7.

В програму входять точки хорів і рідних шкіл при парохіях під управою **всч. о. С. Мусійчука** та святочні промови.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО І ОКОЛИЦЯ!!!

СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКИХ ЗЛУЧЕНИХ ТОВАРИСТВ
відбудеться

СВЯТО-КОНЦЕРТ

В память Листопадових Днів Української Державности

В НЕДІЛЮ, 1. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 1, 1942)

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 2255 W. 14th ST.

Програма під проводом хору „Бандурист".

Головним бесідником буде
Д-р А. А. Грановський, Професор Мінесота Університету.

Дохід на COMMUNITY WAR CHEST

Початок у годині 3-тій пополудні.

ЗА УКРАЇНСЬКІ ЗЛУЧЕНІ ТОВАРИСТВА:
О. Е. Малицький, голова.

Увага! Торонто, Онтеріо і Околиці!

Отсим повідомляємо ВСІХ ЧЛЕНІВ 4-ох торонтонських відділів Українського Народного Союзу, а також УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО, що

432 відділ У. Н. Союзу обходитиме свою

ТРЕТЮ РІЧНИЦЮ

ПРОГРАМА: **В СУБОТУ, 7-го ЛИСТОПАДУ 1942 РОКУ відбудеться Велика Забава з Танцями в Авдиторії Української Православної Громади, 404 Бетирст улиця. Початок точно в 8-ій год. вечором. Вступ за білетами.**

В НЕДІЛЮ, 8-го ЛИСТОПАДУ 1942 РОКУ відбудеться ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ у найбільшій українській салі, 300 Бетирст улиця. Початок точно в годині 8:30 вечором. Програма концертова дуже багата. В часі цього Концерту говоритиме Представник УНСоюзу.

Просимо всіх Українських Громадян прийти масово на повище згадані імпрези і своєю приявністю причинитися до гідного вшановання Третьої Річниці 432 відділу У. Н. Союзу, найбільшої фінансової інституції американських і канадійських українців. — ВСІХ РАДО ВІТАЄМО!

Комітет.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИШ.

Отворення Клюбової Гостинниці.

Отворення Клюбової Гостинниці Укр. Нар. Дому відбулося 11. жовтня в присутности поверх 500 гостей. Празник випав величаво, понад сподівання.

Концерт хору „Думки" — випав знаменито. Співав лише мужеський хор. Але зате співали як правдиві козаки. Публика домагалася гучними оплесками щораз нових додатків.

Бесідники, як мейор міста Джефрейс, суддя Обрайн чи репрезентанти ґубернатора та багато інших, тішилися, що знаходяться в так гарній салі та серед так добірної публики.

Інші, як кандидати на конґресмена — Форд і кандидати на реґістрара, Йонґблод, та інші кандидати як Довлінґ і Брантенбурґ, та Морфей доливали оливи до вогню, ґратулювали та взивали до піддтримання доброї праці, та якнайскоршого викінчення горішної салі.

Гостина.

По цім почалася величава гостина — котру прилагодили наші добрі жіночки — під проводом пані Андрусевичевої — Добрі наші безнесмени, в числі 23 осіб, понавозили масу всякого добра й то даром, в дарунку для добра справи.

Уряд Укр. Нар. Дому всім їм складає якнайщирішу подяку. До кого тільки зайшов наш урядник, п. А. Маланяк, всі дуже радо його стрічали. До декотрих — ми не могли зайти. Не стало нам часу. Але, зазначимо, що були де-які, що відмовилися і не дали нічого.

Також уряд дякує всім жінкам, що потрудилися при прилагодженню всього їдження.

Подяка належиться тут і всім тим, що помагали, сповняючи ріжні інші функції, бо й вони багато натрудились.

Збірка.

По концерті передано фінансовий звіт за останні місяці з цього року, передано справоздання з будівлі та викінчення горішної салі У. Н. Дому. Прихід становив поверх тисячу долярів місячно. Будівля та викінчення горішньої салі знаходилася в повнім розгарі.

Дальше наступила збірка та вирівнання членських вкладок, з чого прийшло поверх $1,000. Деякі люди обіцяли ще донести, бо не мали при собі.

Уряд У. Н. Дому щиро дякує за вкладки, та за жертви. Але всього цього — ще замало. Докінчення будови — так як ми почали — коштуватиме поверх $8,000. І по обрахунку нашої каси та всіх сподівань — нам ще бракує коло $3,000.

Уряд просить всіх добрих українців, щоби спішили з вирівнаннями своїх членських вкладок. Багато людей є в нас на лісті, що дали по 2, 3, 5, або і $10. Вони ще довжні до $25. Інакше не можуть бути повними членами У. Н. Дому.

Знову деякі люди дали по $30, 40, 50, або і $75. Щоби їх імена були вириті на мармуровій таблиці, як членів - фундаторів, вони ще мусять доложити до $100. А чейже ніхто не хоче, щоби його потім діти питали: „Тату, чому вашого імени нема там на мармуровій таблиці"?

Таблиця така вже приготовляється.

Дальші пляни У. Н. Дому.

Уряд У. Н. Дому плянує не лише викінчення порішньої салі, але й дальші підприємства. І так 18. 19. і 20. грудня будемо ставили Величавий Базар; 31. грудня — святкуватимемо навечеря Нового Року; а перед цим, або трохи пізніше — Величаве Отворення Горішньої Салі У. Н. Дому. Зробимо це так скоро, як тільки саля буде викінчена, та як скоро зможемо це зорґанізувати.

Про це появляться відповідні оголошення. Слідіть за ними! І памятайте про У. Н. Дім, бо в своїй хаті — своя воля, і сила і правда.

Д-р А. Т. Кібзей.

В ЧЕТВЕРТОМУ РОЦІ ВІЙНИ ЗАПОВІДАЄ ДОВГУ ВІЙНУ...

Фінляндський президент Рісто Риті остерігав фінів, що ця війна буде тривати довго, але потішав їх, що харчова ситуація для них кращае.

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БИЗНЕСМЕНІВ

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Надавичайні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, відбудуться в неділю, 1. листопаду, точно в годині 12:30 зполудня, в парохіяльній гали, 1944 Ірі вулиця. Приявніть всіх членів конечна тому, що фінансовий секретар є покликаний і відходить до військової служби і на цих зборах передасть своє урядовання. — І. Меґас, предс.; П. Хомин, рек. секр.; М. Батюк, фін. секр.; І. Сливка, кас.

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ: 331, 347 і 457 з МІЛВІЛ; 261 і 307 з ВІЛІЯМСТАВН і 378 з ВУДБАЙН, Н. ДЖ., про

ОРҐАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

які відбудуться

В НЕДІЛЮ, 1. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 1, 1942)

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ГОРОЖАН НА HOGBIN ROAD, MILLVILLE, N. J.

Збори зачнуться в год. 2. пополудні.

На ці збори повинні прийти обовязково урядники й члени всіх тут згаданих відділів. На зборах можуть бути приявні також і не-члени, що цікавляться справами У. Н. Союзу, та бажалиб стати його членами. У справах У. Н. Союзу буде промовляти орґанізатор Союзу, **А. Маланчук.** 219,24

УВАГА! ЙОНҐСТАВН, ОГАЙО! УВАГА!

УКРАЇНСЬКІ ЗЛУЧЕНІ ОРҐАНІЗАЦІЇ В ЙОНҐСТАВН, О. влаштовують

КОНЦЕРТ І БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, 1. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 1, 1942)

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ, WEST RAYEN AVENUE.

Початок у годині 5:30 вечером.

На концерті співатимуть хор „Бояна", під проводом А. Когута і хор „Бандурист" під проводом А. Стангрія. Промови виголосять визначні позамісцеві бесідники.

Вступ для чоловіків 50 ц., а для жінок 35 ц.

Дохід з імпрези призначений для місцевого відділу А. Ч. Хреста.

Просимо всіх громадян прийти численно на цей Концерт і Баль.

Комітет.

УВАГА! БАЙОН, Н. ДЖ.! УВАГА!

СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ відбудеться

ВЕЛИКИЙ МАСКОВИЙ (HALLOWEEN) БАЛЬ

В СУБОТУ, 31. ЖОВТНЯ (OCTOBER 31, 1942)

В ГАЛИ У. Н. ДОМУ, 33-35 WEST 19th ST.

Початок 7:30 вечером. Вступ 40 ц.

Балевий Комітет чесно обслужить усіх Гостей, котрі прийдуть на цей баль. Музика добірна, задоволить молодь. Будуть нагороди для тих, хто буде зібраний у найгарніші костюми.

За добру забаву ручить — Комітет.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ТАРЗАН, ч. 660. Морський хижак.

Тарзан запустився глибоко під воду, щоб з дна дістати кусок каменя. Остаточно це йому вдалось і з каменем в руці він почав випливати на верх.

Він вже був під верхом води, коли назустріч йому почала висуватись велика фіґура найжахливішого морського хижака — шарка. Шарк плив до нього.

Тарзан вже не мав найменшого сумніву, кого має перед собою. Він теж дуже добре розумів небезпеку. Але як тут стрінути ту небезпеку, не маючи біля себе ножа?

З ножем Тарзан був би дав собі раду. Він нераз поконував ножем шарків. Але тепер мусів зустрічати цього пажирливого морського звіра голіруч.